

Részletes tantárgyprogram és követelményrendszer

Óbudai Egyetem				
Neumann János Informatikai Kar		Alkalmazott Matematikai Intézet		
Tantárgy neve és kódja: Matematika I. - Analízis I. NMXAN1HBNE, Kreditérték: 6				
Nappali tagozat, 2022/2023. tanév I. félév				
Szakok melyeken a tárgyat oktatják: Gazdaságinformatikus szak, Üzem-mérnök informatikus szak				
Tantárgyfelelős oktató:		Előadó:		Schmidt Edit
Előtanulmányi feltételek: (kóddal)		---		
Heti óraszámok:	Előadás: 3	Tantermi gyak.: 3	Laborgyakorlat: 0	Konzultáció: 0
Számonkérés módja:	vizsga			
A tananyag				
<i>Oktatási cél:</i> A tárgy keretében a hallgatók megismerkednek a matematika néhány alapvető témakörével. A gyakorlatokon a területhez kapcsolódó feladatokat, problémákat oldunk meg, amellyel hozzájárulunk a hallgatók fogalomalkotási és probléma megoldási képességeinek fejlesztéséhez.				
<i>Tematika:</i> Halmazok, számhalmazok, műveletek. Komplex számok. Számsorozatok. Egyváltozós valós függvények. Egyváltozós valós függvények határértékei, differenciál- és integrálszámítása. Kétváltozós valós függvények differenciálszámítása.				
Témakör:		Hét	Óra	
Középiskolai ismétlés gyakorlatokon: Nevezetes azonosságok. Első- és másodfokú egyenletek. Hatványozás és azonosságai. n -edik gyök és azonosságai. Szögfüggvények és ezek általánosítása, trigonometrikus azonosságok. <i>Halmazok, számhalmazok I.</i> Összefoglalás: természetes számok, egész számok, valós számok halmaza. Komplex számok definíciója, algebrai alak. Komplex szám konjugáltja, abszolút értéke. Műveletek algebrai alakban (összeadás, skalárral való szorzás, szorzás, osztás).		1.	2	
<i>Halmazok, számhalmazok II.</i> A komplex számok trigonometrikus alakja, exponenciális alakja. Műveletek trigonometrikus és exponenciális alakban (szorzás, osztás, hatványozás pozitív egész kitevőre). Áttérés a komplex szám különböző alakjai között. Gyökvonás trigonometrikus és exponenciális alakban. <i>Számsorozatok I.</i> A számsorozat fogalma, monotonitása, korlátossága.		2.	2+2	
<i>Számsorozatok II.</i> A sorozat határértéke és tulajdonságai. Határértékszámítási módszerek. Nevezetes határértékek. Euler sorozat, az e szám értelmezése. Mértani sorozat. A mértani sor és összege. <i>Egyváltozós valós függvények I.</i> Egyváltozós valós függvény definíciója. Értelmezési tartomány, értékészlet, tengelymetszetek. Grafikon.		3.	2	

<p>Középiskolai ismétlés gyakorlatokon: A lineáris függvény, ábrázolása, adott ponton átmenő és adott meredekségű egyenes egyenlete. A másodfokú függvény, grafikonja. A hatványfüggvény, az abszolút érték függvény. A logaritmus fogalma, azonosságai. Az exponenciális és a logaritmus függvény. Egyenletek.</p> <p><i>Egyváltozós valós függvények II.</i></p> <p>Függvények monotonitása, konvexitása. Szélsőértékek típusai. Paritás, periodicitás.</p> <p>Műveletek függvényekkel. Összetett függvény és inverz függvény. Elemi függvények. Trigonometrikus függvények, arkusz függvények. Lineáris függvény transzformációk.</p> <p>Függvények határértéke. Két oldali, egy oldali határérték. Határérték a végtelenben. Függvény aszimptotái.</p> <p>Függvények folytonossága.</p>	4.	2+2
<p><i>Differenciálszámítás I.</i></p> <p>A derivált fogalma, tulajdonságai és szemléltetése. Derivált számítása a definíció alapján. Deriváltfüggvény. Érintő egyenes egyenlete. Függvény lineáris approximációja.</p>	5.	2
<p><i>Differenciálszámítás II.</i></p> <p>Elemi függvények deriváltja. Differenciálási szabályok.</p> <p><i>Gyakorlás a zh-ra.</i></p>	6.	2+2
<p><i>I. Zárthelyi (az előadáson).</i></p>	7.	2
<p><i>Differenciálszámítás III.</i></p> <p>Magasabbrendű deriváltak.</p> <p>A differenciálszámítás alkalmazásai: teljes függvényvizsgálat, szélsőérték-számítás. L'Hospital szabály.</p>	8.	2+2
<p><i>Integrálszámítás I.</i></p> <p>A primitív függvény és a határozatlan integrál fogalma, tulajdonságai.</p>	9.	2
<p><i>Integrálszámítás II.</i></p> <p>Az összetett függvény integrálási szabályai. Parciális integrálás. Helyettesítéses integrálás.</p> <p>Határozott integrál fogalma, tulajdonságai, kiszámítása Newton-Leibniz tétellel.</p>	10.	2+2
<p><i>Integrálszámítás III.</i></p> <p>Határozott integrálok alkalmazásai.</p> <p>Improprius integrálok.</p>	11.	2
<p><i>Kétváltozós valós függvények I.</i></p> <p>A kétváltozós valós függvény fogalma. Parciális deriváltak.</p> <p><i>Gyakorlás a zh-ra.</i></p>	12.	2+2
<p><i>2. Zárthelyi (az előadáson).</i></p>	13.	2
<p><i>Kétváltozós valós függvények II.</i></p> <p>Magasabb-rendű parciális deriváltak, Young tétele.</p> <p><i>Összefoglalás a vizsgára.</i></p> <p><i>Pót zárthelyik (később hirdetendő külön időpontban)</i></p>	14.	2+2

Félévközi követelmények

Az előadásokon és a gyakorlatokon a részvétel kötelező. Az a hallgató, aki túllépte a TVSZ szerint megengedett hiányzások számát (30%), a félévi követelményeket nem teljesítette, ezért „Letiltva” bejegyzést kap.

A hallgató csak akkor kap aláírást, ha nincs letiltva, s mindkét zárthelyit megírta; továbbá mindkét zárthelyi a megszerezhető 40 pontból legalább 12 pontot (30%-ot), s az összesen megszerezhető 100 pontból legalább 50 pontot (50%-ot) elért. A zárthelyik a lejjebb részletezett módon pótolhatók. A két zárthelyi összesen 80 pontos, a hiányzó 20 pontot a gyakorlatokon lehet megszerezni. Minden alkalommal, az óra alatt a gyakorlatvezető kitűz 4 pontért egy feladatot, amely alig tér el valamelyik, éppen megoldott példától. A gyakorlatvezető (előre nem bejelentett) 6 alkalommal értékeli a beadott dolgozatokat, s a hallgató legjobb 5 dolgozatának összpontszáma számít. (Ez a 20 pont nem pótolható!)

A zárthelyi dolgozatokat előadáson íratjuk a lenti ütemezés szerint. A zárthelyik csak példamegoldást tartalmaznak. A zárthelyi dolgozatok írásakor csak a képletgyűjtemény használható, egyéb segédeszköz (pl. számológép) nem. A dolgozat írása során elkövetett fegyelmi vétségek megítélésében az Óbudai Egyetem hallgatói fegyelmi és kártérítési szabályzata az irányadó.

Megjegyzés: A jelenleg hatályos rendelkezés szerint az előadásokat online, a gyakorlatokat személyes jelenléttel tartjuk. A zárthelyi dolgozatokat azonban mindenképpen személyes jelenléttel íratjuk az előadás idejében és termében. (A pót zh időpontjáról és helyéről később adunk információt.)

	Időpont	Időtartam	Max. pontszám	Témakörök
1. zh	7. hét	60 perc	50 pont	Komplex számok. Sorozatok. Függvénytani alapfogalmak. Differenciálszámítás.
2. zh	13.hét	60 perc	50 pont	Differenciálszámítás alkalmazásai. Integrálszámítás.
Pót zh-k	14. hét	60 perc	50 pont	A pótlendő zh témája.

A pótlás módja:

Csak az a hallgató pótolhat, akit addig nem tiltottak le, és legalább az egyik zárthelyi dolgozatát megírta. Az a hallgató, aki egyik zárthelyi dolgozatot sem írta meg, „Letiltva” bejegyzést kap.

Az egyik zárthelyi dolgozat az alábbiak szerint pótolható (vagy újraírható).

- Ha a hallgató hiányzott az egyik zárthelyiről, és a másikon elérte a szükséges minimumot, akkor pótolhatja a hiányzó dolgozatot.
- Ha a hallgató hiányzott az egyik zárthelyiről, a másikon pedig nem érte el a szükséges minimumot, akkor a szorgalmi időszakban nem kap aláírást. A vizsgaidőszakban pótolhat.
- Ha a hallgató mindkét zárthelyit megírta, de egyiknél sem érte el a szükséges minimumot, akkor a szorgalmi időszakban nem kap aláírást. A vizsgaidőszakban pótolhat.
- Ha a hallgató mindkét zárthelyit megírta, és legalább az egyikben elérte a szükséges minimumot, akkor a rosszabbul sikerült dolgozatot újra megírhatja a megfelelő pót zárthelyi időpontjában, és ekkor ennek a pontszáma helyettesíti a régit (tehát rontani is lehet).

Az a hallgató, aki nincs letiltva, de a szorgalmi időszakban nem szerzett aláírást, a vizsgaidőszak első két hetében egyetlen alkalommal, egy előre megadott időpontban kísérletet tehet a javításra (azaz részt vehet az aláírás pótló vizsgán). Ekkor a két zárthelyi együttes anyagából összefoglaló zárthelyit írhat, amelynek időtartama 75 perc és összes pontszáma 80 pont.

A vizsga módja:

A hallgató csak akkor vizsgázhat, ha az aláírást megszerezte.

A hallgatók írásbeli vizsgát tesznek. Az 50 pontos vizsgadolgozat feladatokat (40 pont) és elméleti kérdéseket (10 pont) tartalmaz. Az a hallgató, aki a vizsgadolgozatának megírásakor 15 pontnál (30%) kevesebbet ér el, elégtelen (1) érdemjegyet kap. Ha a hallgató a vizsgán legalább 15 pontot ér el, és az aláírást a szorgalmi időszakban szerezte meg, akkor a vizsgán szerzett pontszámához hozzáadjuk a félév során szerzett összpontszámának 50%-át (azaz legalább 25, és legfeljebb 50 pontot). Ha azonban az aláírást csak az aláíráspótló vizsgán szerezte meg, akkor mindenképpen csak 25 pontot adunk a vizsgán elért pontszámához. Az így kialakuló pontszámból a hallgatók az alábbi táblázat szerint kapják a vizsgajegyet:

Pontszám	Vizsgajegy
88 - 100	jeles (5)
75 - 87	jó (4)
63 - 74	közepes (3)
50 - 62	elégséges (2)
- 49	elégtelen (1)

A vizsgadolgozat írásakor számológép vagy egyéb elektronikus eszköz (pl. telefon) nem használható. A dolgozat írása során elkövetett fegyelmi vétségek megítélésében az Obudai Egyetem hallgatói fegyelmi és kártérítési szabályzata az irányadó.

Irodalom

Kötelező:

Tankönyv:

Matematika I. (második kiadás, szerk: Galántai Aurél), e-jegyzet

Ajánlott:

Tankönyvek:

Kárász P. – Szőke M. – Vajda I.: Analízis I informatikus hallgatók számára, e-jegyzet

Kovács J. – Schmidt E. – Szabó L.: Matematika műszaki menedzserek számára, e-jegyzet

Bárczy B.: Differenciálszámítás, Műszaki KK, 1995

Bárczy B.: Integrálszámítás Műszaki KK 1995

Példatárak:

Baróti Gy. – Kis M. – Schmidt E. - Sréterné dr. Lukács Zs.: Matematika Feladatgyűjtemény, BMF 1190, Bp. 2005

Bartha G. – .....: Matematikai feladatgyűjtemény I. a középiskolák tanulói számára (szerkesztő: Füleki Lászlóné)

Összefoglaló feladatgyűjtemény matematikából (alkotószerkesztő: Gimes Györgyné)